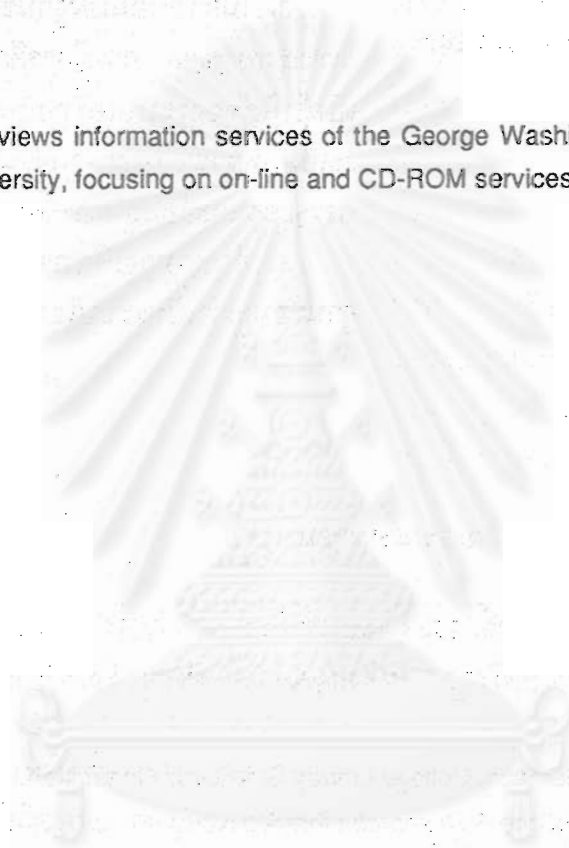

Information Services of Libraries in Chulalongkorn University and George Washington University Library

Narumon Kijpaisalrattana

This article reviews information services of the George Washington University Library and libraries in Chulalongkorn University, focusing on on-line and CD-ROM services and the library networks.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริการขอสนเทศของห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับห้องสมุดมหาวิทยาลัยจอร์จวอชิงตัน : ความไม่น้อยหน้าของห้องสมุดบ้านเรา*

นฤมล กิจไพศาลวัฒนา**

คำนำ

เมื่ออ่านข้อความหลายคนอาจรู้สึกแปลกใจว่า ทำไมผู้เขียนจึงกล้าเอาห้องสมุดบ้านเราไปเปรียบเทียบกับห้องสมุดของประเทศที่เจริญและพัฒนามากกว่าหลายสิบปีอย่างสหรัฐอเมริกา ในเมื่อสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ร่ำรวยและมีพัฒนาการด้านห้องสมุดและขอสนเทศมานานกว่าเรา มากย่อมมีอะไร ๆ ที่ดีกว่าและก้าวหน้ากว่าเราอย่างแน่นอน แต่ถ้ามองลึกลงพิจารณากันในรายละเอียดแล้วจะเห็นว่าห้องสมุดบ้านเราก็มีพัฒนาการที่ก้าวหน้าไม่น้อยเหมือนกันโดยเฉพาะในระยะ 5 ปีมานี้ถึงแม้ว่าอาจจะต้องอาศัยเวลาอีกสักกระยะหนึ่งที่จะสามารถพัฒนาได้ทัดเทียมสหรัฐอเมริกาในขณะนี้ก็ตาม แต่ก็ช่วยให้มองเห็นภาพและทิศทางในอนาคตได้ ในขณะเดียวกันช่วยให้เราเกิดกำลังใจขึ้นได้ว่าความคาดหวังต่าง ๆ เป้าหมายต่าง ๆ ย่อมเป็นจริงได้ในอนาคตอันไม่ไกลนัก

บริการขอสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยจอร์จวอชิงตัน

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจอร์จวอชิงตัน เป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา ห้องสมุดแห่งนี้จัดให้มีบริการต่าง ๆ

ที่น่าสนใจสำหรับผู้ใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการขอสนเทศ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของแผนก Reference and Instruction ผู้ที่สามารถใช้บริการค้นขอสนเทศของห้องสมุดเป็นนักศึกษา บุคลากรและอาจารย์ของมหาวิทยาลัย ถ้าหากผู้ใช้เป็นนิสิต นักศึกษาหรืออาจารย์ ทางห้องสมุดจะแนะนำผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาให้เป็นที่ปรึกษาในการช่วยค้นบริการขอสนเทศที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งนี้จัดให้ผู้ใช้มี 2 ประเภท คือ บริการค้นขอสนเทศด้วยระบบออนไลน์ และบริการฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM

บริการค้นขอสนเทศด้วยระบบออนไลน์ อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของแผนก Reference and Instruction ช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ภายนอกมหาวิทยาลัยนับร้อย ๆ ฐาน ฐานข้อมูลเหล่านี้ประกอบด้วย ฐานข้อมูลบรรณานุกรม ข้อมูลสถิติ ข้อมูลนามานุกรม บทความที่สมบูรณ์ (full-text articles) และบทคัดย่อ เป็นต้น จุดประสงค์ในการให้บริการขอสนเทศนี้จะคำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการของผู้ใช้แต่ละคนเป็นสำคัญ เอกสารอ้างอิงที่ค้นได้อาจประกอบด้วยบทความวารสาร หนังสือ รายงาน รายงานการประชุม รวมถึงวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก โดยเอกสารแต่ละ

* ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากการไปปฏิบัติงานที่มหาวิทยาลัยจอร์จวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ในเดือน ต.ค. 2533

** นฤมล กิจไพศาลวัฒนา อ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) หัวหน้าบรรณารักษ์ ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการจะให้ข้อมูลบรรณานุกรมอย่างละเอียด การใช้บริการค้นข้อสนเทศด้วยวิธีนี้ ผู้ใช้จะต้องเสียค่าบริการด้วย และในการสืบค้นข้อสนเทศระบบออนไลน์ ผู้ใช้บริการสามารถเลือกใช้ได้ 2 วิธีด้วยกัน คือ

1. **บริการที่ทางห้องสมุดให้คำแนะนำ** ผู้ใช้บริการต้องแจ้งความประสงค์ในการขอใช้บริการล่วงหน้า เพื่อบรรณารักษ์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจะได้เตรียมเวลาในการซักถามความต้องการและมีเวลาในการช่วยค้นคว้าบริการลักษณะนี้ผู้ใช้จะต้องเสียค่าบริการให้ห้องสมุดในอัตราที่ทางห้องสมุดกำหนดไว้ ทั้งค่าบริการให้คำปรึกษาและค่าบริการช่วยค้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายหรือความซับซ้อนของข้อมูลที่ใช้ต้องการ

2. **ผู้ใช้ค้นข้อมูลด้วยตนเอง** ผู้ใช้จะค้นข้อมูลจากเทอร์มินัลที่มีในห้องสมุด ซึ่งผู้ใช้จะได้รับการฝึกอบรมหรือแนะนำวิธีการค้น ในการค้นข้อสนเทศระบบออนไลน์วิธีนี้ผู้ใช้จะเสียค่าบริการสืบค้นในอัตราที่ถูกกว่าวิธีแรก

นอกจากฐานข้อมูลต่าง ๆ ในระบบออนไลน์แล้ว ห้องสมุดแห่งนี้ ยังเป็นสมาชิกของ Washington Research Library Consortium ซึ่งมีสมาชิกร่วมโครงการอยู่ 9 แห่ง คือ

- American University
- The Catholic University of America
- University of the District of Columbia
- Gallaudet University
- George Mason University
- Georgetown University
- George Washington University
- George Mason University, Law Library
- Marymount University

ห้องสมุดทั้ง 9 แห่งได้ร่วมกันสร้างข่ายงานฐานข้อมูลที่เรียกว่า ALADIN สำหรับค้นข้อสนเทศที่มีอยู่ในห้องสมุดทั้ง 9 แห่งดังกล่าว ในการค้นข้อสนเทศจากฐานข้อมูลของข่ายงาน ALADIN สามารถค้นได้ทั้งจากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง และหัวเรื่องดังนี้

หากค้นด้วยชื่อผู้แต่ง ให้ขึ้นต้นด้วยชื่อสกุล เช่น
 a = hemingway ernest
 a = world bank
 a = gogh vincent van

หากค้นด้วยชื่อเรื่องไม่จำเป็นต้องใส่คำนำหน้า เช่น a, an, the, la, der เช่น
 t = sun also rises
 t = monde
 t = wall street journal
 t = gone with the wind

ส่วนการค้นด้วยหัวเรื่องให้ใช้หัวเรื่องของ Library of Congress เช่น
 s = china -- history
 s = african fiction
 s = biochem

นอกจากนี้ยังมีการค้นด้วยวิธีการขั้นสูง คือ การค้นด้วยคำสำคัญ ซึ่งอาจเป็นวลี หรือ คำคำเดียวก็ได้ ยกเว้นคำที่เป็น stopwords (ได้แก่ a about an and are as at be been but by do each for from has I if in into is it its no not of on or same some such than that the these this to upon was were who will with) ซึ่งใช้ในการค้นไม่ได้ เช่น

k = casey at the bat (ใช้ไม่ได้)
 k = casey bat (ใช้ค้นได้)

หากต้องการจะเชื่อมคำสำคัญเข้าด้วยกันให้ใช้คำเชื่อม "and" "or" หรือ "not" เช่น

k = shakespeare and criticism
 k = color or colour
 k = bach not sound recording

การค้นด้วยคำสำคัญนี้ยังสามารถระบุความเฉพาะได้อีกด้วย เช่น

ระบุสถานที่ k = lebanon and gw. loc. (หมายความว่าผู้ใช้ต้องการหนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับประเทศเลบานอนที่มีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ที่นั่น)

ระบุวันเดือน ปี k = africa and 1989 dt1. (หมายความว่าผู้ใช้ต้องการหนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับอัฟริกาที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1989)

ระบุภาษา k = philosophy and fre. lng. (หมายความว่าผู้ใช้ต้องการหนังสือหรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับปรัชญาที่เป็นภาษาฝรั่งเศส)

ระบุรูปแบบของสิ่งพิมพ์ k = accounting and s.fmt. (หมายความว่าผู้ใช้ต้องการบทความวารสารเกี่ยวกับบัญชี)

ในการค้นด้วยคำสำคัญต่างๆ ผู้ใช้ควรใช้เครื่องหมาย \$ เมื่อจบคำค้นทุกครั้ง เพื่อช่วยให้การค้นคำต่างๆ ได้กว้างขึ้นและมากขึ้น เช่น

k = computer\$ หมายความว่า เครื่องจะค้นทุกคำที่ขึ้นต้นด้วย computer เช่น computer, computers, computerization

ตัวอย่างการใช้คำเชื่อมต่างๆ เช่น

k = homeless\$ and thesis and gw.loc. (ผู้ใช้ต้องการวิทยานิพนธ์เรื่องคนไร้ที่อยู่อาศัยที่มีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์)

k = medical and (finance or economics) (ผู้ใช้ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการคลังหรือเศรษฐศาสตร์)

k = gw.loc. and s.fmt and ger.lng. (ผู้ใช้ต้องการวารสารที่เป็นภาษาเยอรมันที่มีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์)

k = australia and 198\$.dt1. (ต้องการเรื่องเกี่ยวกับออสเตรเลียที่ตีพิมพ์ในปี 1980 เป็นต้นไป)

บริการฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM ฐานข้อมูลประเภทนี้เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดให้ผู้ใช้โดยไม่ได้คิดค่าบริการและผู้ใช้สามารถค้นได้ด้วยตนเอง โดยการค้นจากคำสำคัญ หรือคำเชื่อมต่างๆ ที่ตรงกับหัวข้อการวิจัยของผู้ใช้ รวมทั้งสามารถพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงและบทคัดย่อได้ด้วยฐานข้อมูล CD-ROM ที่มีให้บริการในห้องสมุดแห่งนี้ ได้แก่

PsycLIT : รวบรวมรายการวารสารทางด้านจิตวิทยาและสาขาที่เกี่ยวข้องกว่า 1,400 รายการ ข้อมูลที่ให้บริการมีตั้งแต่ ปี 1976-1982 และ 1983-ปัจจุบัน

ERIC : รวบรวมรายการเอกสารการวิจัยและวารสารประมาณ 780 รายชื่อในสาขาวิชาการศึกษา มีข้อมูลให้บริการตั้งแต่ ปี 1966-1975, 1975-1982 และ 1983-ปัจจุบัน

ABI/Inform : รวบรวมรายการข้อมูลจากวารสารทางธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์มากกว่า 800 รายชื่อ

SUPERMAP : เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมของข้อมูลสำมะโนประชากรของสหรัฐอเมริกาปี 1980 ผู้ใช้ฐานข้อมูลนี้จะสามารถสร้างตารางสถิติหรือแผนที่ได้ด้วย

จากการศึกษาระบบบริการข้อสนเทศของห้องสมุดแห่งนี้ พบว่าได้มีการพัฒนาจนครบสมบูรณ์คือ มีทั้งการบริการด้วยระบบออนไลน์ที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลต่างๆ ได้โดยตรง และบริการฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM

บริการข้อสนเทศของห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะนี้ได้มีความพยายามที่จะพัฒนาระบบห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย อาจกล่าวได้ว่าในด้านเครื่องจักรกลห้องสมุด ขณะนี้เราได้พัฒนาอยู่ในระดับแนวหน้าเมื่อเปรียบเทียบกับห้องสมุดในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในประเทศไทย ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2532 เป็นต้นมาได้มีการจัดทำโครงการพัฒนาระบบข่ายงานห้องสมุด มีการวางแผนเป็นระยะๆ เป็นขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือและเทคโนโลยีทันสมัย สร้างฐานข้อมูลสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เช่น หนังสือ/สิ่งพิมพ์ต่างประเทศ ฐานข้อมูลวารสารดัชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ตลอดจนทดสอบระบบสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายโทรศัพท์ บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM และฐานข้อมูลภาษาต่างประเทศในระบบออนไลน์ ซึ่งคาดว่าภายในปีงบประมาณ 2534 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จะสามารถสร้างรายงานสารนิเทศหนังสือและวารสารต่างประเทศของห้องสมุดทุกคณะ/สถาบันได้ และสามารถให้บริการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีบริการยืมระหว่างห้องสมุด มีระบบการจัดซื้อจัดหาและควบคุมทางบรรณานุกรมที่มีประสิทธิภาพ และมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ

จากการสำรวจของคณะกรรมการวางแผนดำเนินงานการติดตามและแก้ปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาข่ายงาน ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าในขณะนี้ห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีบริการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

บริการค้นข้อมูลด้วยระบบออนไลน์จากฐานข้อมูลต่างประเทศ

สถาบันวิทยบริการเป็นสมาชิกของฐานข้อมูลต่างประเทศ 3 ฐานข้อมูล ได้แก่ Dialog, ORBIT (ฐานข้อมูลสิทธิบัตร) และ STN (ฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ซึ่งทำให้สามารถค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลต่าง ๆ ในต่างประเทศทั่วโลกได้ถึง 600 กว่าฐานข้อมูล ครอบคลุมเนื้อหาเกือบทุกสาขาวิชา

บริการค้นข้อมูลด้วยฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM

ในขณะนี้สถาบันวิทยบริการและห้องสมุดคณะต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีบริการฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM ต่าง ๆ ดังนี้

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ

LASER QUEST เป็นฐานข้อมูลรายการบัตรสำเร็จรูป ที่ได้จากหอสมุดรัฐสภาอเมริกันและหอสมุดแห่งชาติแคนาดา

DISSERTATION ABSTRACT ON DISCS (DAO) เป็นรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขป

ของวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก และวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทบางส่วนของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา และมหาวิทยาลัยในประเทศอื่น ๆ กว่า 500 สถาบัน

ERIC เป็นรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขปของเอกสารทางการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่ อาชีวศึกษา การแนะแนว การอุดมศึกษา เป็นต้น

SCIENCE CITATION INDEX (SCI) เป็นดรรชนีสหสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครอบคลุมวารสารวิชาการสำคัญทางวิทยาศาสตร์

SOCIAL SCIENCE CITATION INDEX (SSCI) เป็นฐานข้อมูลดรรชนีสหสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

ABI/INFORM เป็นฐานข้อมูลทางด้านธุรกิจ

PDL P CASSIS เป็นฐานข้อมูลสิทธิบัตรของสำนักงานสิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้าของสหรัฐอเมริกา

PSYCLIT เป็นฐานข้อมูลทางด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยบรรณานุกรมและสาระสังเขป

ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์

AGRICOLA เป็นฐานข้อมูลทางการเกษตรรวบรวมโดย National Agricultural Library ของสหรัฐอเมริกา

AGRIS ฐานข้อมูลทางด้านเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำโดย AGRIS Coordinating Centre ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO)

CAB Abstracts เป็นฐานข้อมูลทางการเกษตรและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์

MEDLINE เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขปบทความวารสารสาขาวิชาแพทยศาสตร์

และสาธารณสุขศาสตร์

CURRENT CONTENTS : CLINICAL MEDICINE ฐานข้อมูลอยู่ในแผ่น diskette ในสาขาวิชาแพทยศาสตร์โดยจะให้รายการหน้าสารบัญชบทความวารสารใหม่

ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์

LIFE SCIENCES เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมบทความวารสาร หนังสือ รายงานการประชุม ฯลฯ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

ห้องสมุดสถาบันประชากรศาสตร์

POPLINE เป็นฐานข้อมูลสาระสังเขปวรรณกรรมด้านประชากรและการวางแผนครอบครัว

ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์

CURRENT CONTENTS : LIFE SCIENCES ฐานข้อมูลอยู่ในแผ่น diskette ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ โดยจะให้รายการหน้าสารบัญชบทความวารสารใหม่

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์

COMPENDEX PLUS ฐานข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขปวรรณกรรมสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี

อย่างไรก็ตามในขณะนี้การบอกรับฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM เหล่านี้ แม้แต่แต่ละแห่งจะบอกรับแห่งละหลายรายการ แต่การใช้ CD-ROM ยังคงเป็นลักษณะการใช้ภายในห้องสมุด ยังไม่มีการจัดทำเป็นระบบข่ายงานที่เรียกว่า CD Network เหมือนอย่างในต่างประเทศ ดังนั้นการใช้บริการฐานข้อมูลในลักษณะดังกล่าวจึงยังมีข้อจำกัดอยู่มาก เช่น ใช้ได้สะดวกเฉพาะห้องสมุดที่บอกรับ ห้องสมุดอื่นหรือผู้ใช้ที่อยู่อื่น ๆ ไม่สามารถใช้บริการได้รวดเร็วตามความต้องการ

บริการฐานข้อมูลที่สร้างขึ้นเองภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขณะนี้ห้องสมุดคณะ/สถาบันต่างๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดทำฐานข้อมูลต่างๆ ขึ้นหลายฐาน เช่น

ฐานข้อมูลหนังสือ/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ (Bnet)

ฐานข้อมูลหนังสือภาษาไทย (TBK)

(Bnet)

ฐานข้อมูลรายละเอียดทางบรรณานุกรมและ

สาระสังเขปทางด้านสังคมศาสตร์เกี่ยวกับประเทศไทย (TIC)

ฐานข้อมูลดรรชนีวารสาร/หนังสือพิมพ์ (Index)

ฐานข้อมูลสหรายชื่อวารสารภาษาต่างประเทศ (UNIO)

ฐานข้อมูลงานวิจัย (RES)

ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ (TS)

ฐานข้อมูลเฉพาะเรื่อง

ฐานข้อมูลงานวิจัยภาคนิพนธ์

ฐานข้อมูลโสตทัศนวัสดุ

ฐานข้อมูลรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

ฐานข้อมูลด้านการจัดการงานห้องสมุด

ฐานข้อมูลเหล่านี้บางแห่งผู้ใช้สามารถใช้บริการสืบค้นได้ด้วยตนเอง บางแห่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการช่วยค้น บางแห่งเพียงบันทึกข้อมูลลงเครื่องยังไม่พร้อมที่จะให้บริการ และลักษณะการให้หรือการใช้บริการจึงเป็นลักษณะเฉพาะภายในห้องสมุด ในอนาคตหากมีการเชื่อมข่ายงานต่างๆ ได้ ผู้ใช้จะสามารถเรียกใช้ฐานข้อมูลเหล่านี้ได้จากเทอร์มินัลที่ห้องสมุดแห่งใดแห่งหนึ่ง

ข่ายงานสารนิเทศ

ในขณะนี้ห้องสมุดแต่ละแห่งที่ให้บริการสืบค้นข้อสนเทศ ไม่ว่าจะในห้องสมุดคณะ/สถาบันหรือหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่างก็ให้บริการข้อสนเทศ ไม่ว่าจะข้อสนเทศจากฐานข้อมูลต่างประเทศ ฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM หรือฐานข้อมูลที่สร้างขึ้นเองภายในจุฬาฯ ดังที่ได้กล่าวรายละเอียดแล้วข้างต้น ล้วนเป็นบริการในลักษณะเอกเทศที่ยังไม่มีการเชื่อมต่อข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกัน และให้บริการสืบค้นด้วยเทคโนโลยีทันสมัย

สมัยเหมือนอย่างในต่างประเทศ แต่ในอนาคตอันใกล้นี้จะมีการสร้างระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารนิเทศได้โดยไม่จำเป็นต้องไปค้นหาที่ห้องสมุดแต่ละแห่ง ลักษณะข่ายงานแบ่งออกได้เป็น

ข่ายงานภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALINET (Chulalongkorn University Library Information Network) เป็นข่ายงานที่จะเชื่อมโยงเครือข่ายการบริการข้อมูลและสารนิเทศของห้องสมุดคณะ/สถาบัน ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้สามารถติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

ข่ายงานสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นข่ายงานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดของคณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในการร่วมมือกันจัดหาและใช้ทรัพยากรห้องสมุดร่วมกัน รวมทั้งบริการข้อสนเทศและบริการยืมระหว่างห้องสมุด

ข่ายงานความร่วมมือระหว่างสถาบัน

ข่ายงาน NECTEC เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 11 สถาบัน ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และหอสมุดกลาง) มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน เพื่อการใช้คอมพิวเตอร์และข้อมูลสำหรับการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีของประเทศไทย

ศูนย์บริการข้อมูลตุลาการ เป็นศูนย์ข้อมูลจัดเก็บหลักกฎหมายจากคำพิพากษาฎีกา คำสั่ง คำร้องของศาลฎีกา ในประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายแพ่ง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ศูนย์ข้อมูลนี้มีโครงการเชื่อมโยงกับศาลทั้ง 14 เขต โดยคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเป็นหน่วยงานหนึ่งที่เชื่อมโยงกับระบบของศูนย์ข้อมูลนี้

ข่ายงานความร่วมมือระดับนานาชาติ

ข่ายงาน HELLIS (Health Literature, Library and Information Services) เป็นข่ายงานทางการแพทย์และสาธารณสุข จัดตั้งโดยองค์การอนามัยโลกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีบริการค้นข้อสนเทศทางด้าน การแพทย์และสาธารณสุขจากฐานข้อมูลต่างๆ ที่จัดทำโดย หอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เข้าร่วมโครงการ

ข่ายงาน POPIN (Population Information Network) เป็นข่ายงานข้อสนเทศทางด้านประชากรมีสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเข้าร่วมโครงการ

ข่ายงาน SEAMIC (Southeast Asian Medical Information Center) ให้บริการข้อสนเทศทางการแพทย์และสาธารณสุข มีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร่วมโครงการ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดหากจะเปรียบเทียบให้ชัดเจน จะปรากฏดังนี้

สถาบัน	บริการข้อสนเทศออนไลน์	บริการ CD-ROM	CD-Network*	สมาชิกข่ายงานต่าง ๆ	
				ภายในประเทศ	นานาชาติ
ห้องสมุด มหาวิทยาลัย จอร์จทาวน์	OCLC Dialog NOTIS	PSYCLIT ERIC ABI/INFORM SUPERMAP	✓	ALADIN	
ห้องสมุดใน จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	Dialog ORBIT STN	LASER QUEST DAO ERIC SCI SSCI ABI/INFORM COMPENDEX PLUS MEDLINE LIFE SCIENCE PDL P CASSIS POPLINE PSYCLIT CURRENT CONTENTS : CLINICAL MEDICINE CURRENT CONTENTS : LIFE SCIENCES	X	CHULALINET NECTEC ข่ายงาน วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ ศูนย์บริการ ข้อมูลตุลาการ	HELLIS POPIN SEAMIC

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ดีกว่าหน้าห้องสมุดบ้านเราไปมาก หากจะดูด้านปริมาณเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วอาจดูน้อยกว่า แต่เราจะเห็นว่าเราสามารถให้บริการได้อย่างเป็นระบบที่สมบูรณ์ทั้งในด้านการบริการผู้ใช้ และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ใน

การปฏิบัติงานอื่น ๆ ในขณะที่ห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังอยู่ในระยะดำเนินการ บางส่วนอยู่ในขั้นทดลอง วางแผน ศึกษาข้อมูล หรือแม้แต่เป็นเพียงโครงการ แต่ถ้าหากได้พิจารณาให้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงมากทีเดียวที่โครงการต่าง ๆ แผนงานต่าง ๆ ของระบบห้องสมุดในจุฬ-

* บริการฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM ของมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ทุกราน ผู้ใช้เรียกค้นด้วยระบบออนไลน์ และยังสามารถใช้ฐานข้อมูลอื่น ๆ ที่ห้องสมุดสมาชิก Washington Research Library Consortium ด้วยระบบข่ายงานฐานข้อมูลสำเร็จรูป ที่เรียกว่า CD-Network

ลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะสามารถเป็นจริงขึ้นได้ และก้าวไปข้างหน้าได้อย่างทัดเทียมต่างประเทศ แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยองค์ประกอบสำคัญ คือ การสนับสนุนจากฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยทั้งในด้านงบประมาณและแนวนโยบาย รวมทั้งความร่วมมือร่วมใจของบรรดาห้องสมุดคณะ/สถาบันต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แม้จะต้องรอเวลาอีก 5 หรือ 10 ปีข้างหน้าก็ตาม

มากและแนวนโยบาย รวมทั้งความร่วมมือร่วมใจของบรรดาห้องสมุดคณะ/สถาบันต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แม้จะต้องรอเวลาอีก 5 หรือ 10 ปีข้างหน้าก็ตาม

บรรณานุกรม

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะกรรมการวางแผนนโยบายดำเนินงานการติดตามและแก้ปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาข่ายงานห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2533. รายงานการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบข่ายงานห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ตุลาคม 2531-มิถุนายน 2533. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการฯ.
- _____. สถาบันวิทยบริการ. 2533. บริการสารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ. (อัดสำเนา)

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย